THÉOLOGIE

—

15 PIÈCES

GÉOLOGIE

—

[illegible] PIÈCES

Interrogatões z doctrine quibus quilibet sacerdos debet interrogare suum confitentem.

h Ic sunt multa vtilia pro confessoribus ad introducenduz gentes simplices. Primo qualis debet esse cõfessio. Quomodo cõfessor docebit suũ confitẽtem. Qualiter cõfessor confortabit suũ penitentem. Quomodo cõfessor ordinat cõfessionem. Que sũt per cõfessionez cauenda De inquisitiõe cõfessoris ad cõfitẽtez. De modis q̃rẽdis circa penitẽtez. De querẽdis circa pctã mortalia. De querẽdis circa precepta legis que vota sũt tenẽda et que non. Que iuramenta sũt seruenda. Quibus cõfessor debet prohibere ne ipi recipiãt corpus xpi. Qualiter confessio est faciẽda ¶ Qualis debet eẽ ꝯfessor Primo debet esse dulcis corrigẽdo. Scđo prudẽs in instruẽdo. Tertio pius in puniẽdo. Quarto affabilis īterrogãdo. Quīto suauis in cõsulẽdo. Sexto discret⁹ penitẽtiaz iniungendo. Septimo sit mutus cõfitẽtez audiẽdo. Octauo benignus in absoluendo Uñ versus. Confessor dulcis pius affabilisq; suauis. Prudens discretus mutus sit quoq; benignus Hec tibi precipiunt simul octo iura teneto.

¶ Quomodo cõfessor docebit cõfitẽtem

¶ Primo cõfessor recipiat benigne et gratiose cõ

fitētem dum venit ⁊ faciet eū esse iuxta latus suū et dicat ei ꝙ confitetur vicario xp̄i. etiā dicat ꝙ signet se signo sancte crucis dicendo. Jn noīe patris et filij et spiritussancti amen.

¶ Quomodo cōfessor cōfortabit confitētem.
Primo ostēdat ꝙ xp̄s mortuus fuit ꝑ nobis peccatoribus ⁊ ꝙ ipse est pius et misericors. sibi quoq̄ indulgebit si ꝯfiteatur et ꝙ sctūs petrus negauit xp̄m ac quō sctūs paulus ꝑsequebatur eū. ac quō sanctus dauid fecit homicidiū ⁊ narret ei de pctīs btē marie magdalene. etiā de muliere cananea qui capta in adulterio. et de om̄es sunt sāctificati quia penituerunt et cōfessi sunt. ¶ Jtem ꝙ melius est detegere peccatū suū in hoc mūdo vni sacerdoti ꝙ̄ coram omnibus in alio mundo et cū hoc perpetue damnari

¶ Quomō ꝯfessor ordinat confessionem
¶ Primo audiat cōfessionē gn̄alem deinde specialem. Primo de quinq̄ sēsibus corporis. deinde de septē pctīs mortalibus post hoc de. x. p̄ceptis sacre legis. Jtē de. xij. articl̄is fidei. Jtem de. vij. sacramētis eccl̄ie. Jtē de. vij. operibus mīe tēporalibus et spiritualibus. Jtem de cōfessione non debite facta etiam de penitēcijs nō bene ꝯpletis Jtem de participando cum excoīcatis

¶ Que sunt cauenda per confessionem
Primo caueat cōfessor ne querat de pctīs singu

lariter in generali. Jtez nō querat ꝯfessor cū quo
vel cū qua cōfitēs peccauit. Jtē caueat ne vitupe
ret cōfitentem nec eū reprehendat vsqꝫ ad finem
Jtem non respiciat confitentē in facie Jtē nichil
interroget donec ꝯpleuerit. Nec petat confitēti
quis fecit te peccare quia nullum debet accusare

¶ De inquisitione cōfessoris erga cōfitentem

Primo petat si sciat Pater nr̄ Aue maria Credo
in deū ⁊.xij.articulos fidei.⁊.x.p̄cepta legis ⁊ si
nescit p̄cipiat ei ꝙ addiscat Etiā querat si sit excōi
catus et si cōpleuit pn̄ias suas. Jtē si hꝫ rācorem
cōtra aliquē.ac si vere penitet de suis pctīs etiā si
dimiserit dicere vel obmiserit aliquod pctm̄. ac si
velit se abstinere a pctō Jtē si velit obedire māda
tis ecclīe.et si habet volūtatem satisfaciendi.

¶ De querēdis circa quodlibet peccatū.

¶ Primo querat confessor quid fecit cōfitens vt
sciat si sit mortale siue veniale. Scdō cui fecit qui
a grauius ē pcutere clericū ꝙ̄ laicū Tertio vbi fe
cit qꝛ deteriꝰ esſꝫ ītra eccl̄aꝫ ꝙ̄ extra Quarto q̄re
fecit.qꝛ peius ē pcutere maliciose ꝙ̄ a casu. Quī
to quot vicibꝰ fecit illō pctm̄ qꝛ grauius ē bis ꝙ̄ se
mel. Sexto quō peccauit. Utrū mō ꝯsueto vl' cō
tra naturā. Septimo ⁊ vltimo quando fecit quia
peius est in die festo quam in feriali.

¶ De querēdis p ꝯfessorē circa.x.p̄cepta legis
Circa primū q̄ritur si credidit in deū et ī articl'os

fidei ꝛ sacramēta eccl'e si adhsbuit fidē sortilegiis sōnijs auguriis ꝛ incātatōibus. ꝛc. Si diligit fratrē suū xpianū ꝛ vellet ꝙ saluet sicut ipe. Circa secundū queritur si piurauerit se si iurauerit ꝑ deū et scōs sine cā si mēdatia dixerit si vota fregerit. Circa tertiū q̄rat si festa seruauerit. Si q̄dragesimā ꝛ vigilias ieiunauerit. si tps cū ludis et socijs ꝑdidit. ꝛc Circa quartū si parētibꝫ obediuit si eis in suis necessitatibꝫ subuenerit si platꝫ ꝛ maiores honorauit. Circa quītū si homicidiū fecit vel consēserit. si subuenit infirmo in articlō mortis si fecit ꝙ mulieres nō cōciperēt si fecit ꝙ mulier fecit abortū. Circa sextū si detiet mercedē seruoꝝ si fideliter laborauerit ꝓ alijs si furtū sciēter emerit si ꝑditū notū sibi obtinuerit. Circa septimū si violauerit mulierē si ī partu vel puerperio eā cognouit. Erga octauum si aliquem diffamauerit si de ignorꝫ sibi disposuerit. Erga nonū si vxorē vicini attraxerit. si maritū ꝓ ea vilipēderit. Erga decimū si agros domos vel seruos sui vicini ꝯcupiuit

¶ De querendis circa mortalia peccata.

Circa supbiā si iattet se ꝓpter amicos vel ꝓpter diuitias si credidit hr̄e bōa sua de seipo si credidit ꝙ sit bon⁹ ꝛ iustus. Circa inuidiā si gaudet de malo alicui⁹. si gaudet cū q̄s vitupat. si dolet de bono vl' vtilitate alioꝝ. De ira si ꝑcusserit aliquem si fecerit vel dicerit alicui īiuriam si voluisset esse

mortuus in ira sua. De accidia si vadit ad eccl'iaz si pn̄ias sibi iniũctas fecit si dicit sepe pater nr̄ et aue maria credo in deũ. De auaricia si cupit aliena. si fecit vl' ꝓcurauit simoniã. si ꝓstitit ad vsurã De gula si cõtẽtus sit devictu si comederit multociẽs in die querit victus nimis delicatos De luxuria si de ea sepe cogitat si mulierẽ tetigit inhoneste. si mulierem pro alijs procurauit.

¶ Que vota sũt tenẽda et que reprobãda

Uotũ est promissio alicui de aliquo bono fc̄tõ cũ deliberatõe. Uotũ de re illicita ñ obligat. Uotũ in ira factũ nũc nichil valet Uotũ nulli factũ non tenetur. Uotũ ꝑ timorẽ factũ nõ tenetur. Uotũ pueroꝝ non tenetur nisi pꝰ etatẽ legitimã ratũ ⁊ gratũ hẽat Uotũ ꝑegrinatõis vxoris nõ tenet sñ consẽsu mariti. Uotũ vxoris factũ de ieiunio nõ valet nisi sit de licentia mariti. Uotũ castitatis in matrimonio factũ non valet sine consensu ãboꝝ Uotũ fc̄tm̃ impediens coniugale non valet neqꝫ tenet in aliquo. Uotum serui nõ liberi intrando religionem nõ valet sine consensu domini. Uotũ peregrinatiõis vltra mare nõ ĩpletur sine licẽtia pape. Uotũ ieiunij mulierꝫ impn̄ate ñ dꝫ seruari ꝓpter ꝑicl'm. Uotũ cõtra bonũ publicũ irritũ est

¶ Que iuramẽta debẽt seruari ⁊ que nõ

Juramẽtũ est affirmatio vl' denegatio de aliqua sacre rei attestatõe Ad iuramẽtũ tria requirũtur

Primo veritas in ꝯscientia iurãtis q̄ firmũ sciat que iurat. Scđo requiritur iustitia scʒ q̄ iuret qđ est licitũ ⁊ honestũ. Tertio requiritur iuditiũ scʒ q̄ nõ iuret sie magna necessitate Qui iurat ꝑ solẽ et lunã ignem ⁊ aquã ꝑ talia peccat q̇ iurat alicui obedire inhõestis ⁊ illicitis. Qui iurat aliqđ peccatũ nõ dʒ seruare iuramẽtũ. q̇ iurat non facẽ elemosinã vel nõ idulgere offẽsã nõ valẽt iuramenta hec. q̇ iurat de sibi ignotiſ affirmatiue vl' negatiue multũ peccat. qui iurat de aliquo sine magna causa vel sine necessitate peccat. qui iurat contra bonos mores vl' ꝯtra rẽ publicã ⁊ ñ tenet iuramẽtũ non peccat grauiter Sʒ dʒ ꝯfiteri eo q̄ sic iurauit

¶ Quibus cõfessor ꝓhibet recipe corpus xp̄i

¶ Nullus recipiat corpus xp̄i nisi prius fuerit debite ꝯfessus. Nullus recipiat nisi pri⁹ fecerit satiffationẽ si põt Nullus recipiat nisi pri⁹ fecerit penitẽtiã aut opus mĩe. Nullus excoicatus vel iterdictus ꝑsumat recipe corpus xp̄i Null⁹ insẽsatus vel fatuus seu indiscretus. Nullus existẽs sciẽter in peccato. Nullus habẽs vomitũ vel tussim siue malũ stomacum Nullus minor etate. xij. ãnorum Nullus habẽs rancorẽʒ cõtra aliquẽ. nec aliquis dubitãs ĩ fide catholica. Nullus recipe dʒ corpus xp̄i postquam comederit nisi in articulo mortis. Notandũ est q̄ si quis corpus xp̄i semel ĩ ãno nõ receperit peccat mortaliter. ⁊ hoc nisi sit de cõsi-

lio superioris de licentia sui confessoris.

¶ Qualiter confessio est facienda.

¶ Qui se vult cōfiteri primo dꝫ cogitare ad pctā que fecit ad partē vt de oībus cōfiteatur. Ac ma la dimittātur si potest memorari. Primo dꝫ elige re capellanū bn̄ sapiētē cui cōfiteatur ⁊ hoc de li cētia sui curati vt supioris Secūdo dꝫ hr̄e cordis cōtritōem ⁊ displicentiā de pctis cū ꝓposito am plius non peccandi Tertio requiritur horis ꝯfes sio pctā sua integre cōfitendo seipsum increpan do et nullū aliū si potest bono modo accusando. quarto reqritur corporis satisfatio vel voluntas satisfaciēdi cū poterit Iniurias ꝑ eū factas emen dando Ablata inuenta restituendo ⁊ penitētiam sibi iniunctam debite et integre adimplendo.

¶ De confessione in generali

¶ Primo volēs confiteri debet suum ꝯfessorem salutare Deide se iuxta eū ad suū latꝰ geniculare et si est vir dꝫ suū caputiū remouere. mulier vero non imo debet tenere caputiū suū añ ocl'os suos dū cōfitetur. Itē ꝯfitens debet dicere benedicite et cōfessor dꝫ respōdere dn̄s sit nobiscū amen de inde confitens debet facere confessionem gene ralem dicēdo sic. Domine confiteor deo omnipo tenti ⁊ btē marie virgini ⁊ oībus sctis ⁊ vobis pa ter de oībus peccatis meis que feci vsqꝫ ī hūc di em presentem de quibus oībus peto a deo et vo

bis qui estis locum tenens christi misericordiam et indulgentiam

De confessione in speciali

Primo cõfiteatur de suis pctis in speciali. primo de quinqz sensib⁹ naturalibz sui corporis quos male rexit et p quos sepe peccauit. Primo de sẽsu visus per oclos in aspiciẽdo aliquã mulierem cũ delectatione vl' cũ ꝯcupiscẽtia indebita aut indignatione ⁊ displicentia. Scdo ꝯfiteat de sensu auditus qui fit p aures vana et ĩutilia ascultãdo mala verba ⁊ inhonesta de alijs libentissime audiendo Tercio cõfiteat de sensu odoratus qui fit p nasum res odoriferas odorãdo sicut rosas species et similia Quarto de sensu gustus qui fit ĩ lingua res delectabiles auide gustando comedẽdo et bibẽdo. Quinto de sensu tactus qui fit ĩ oĩbus ptibus corporis maxime cuz manibz mẽbra mea illicite tãgẽdo viros seu mulieres amplectando vel indebite osculãdo. Deinde confiteatur de cogitatiõe imaginatiõe q̃ fit in cerebro seu in corde cogitando et imaginãdo cogitationes mltas malas ⁊ puersas. Deĩde ꝯfiteatur de ore p qd peccaui loquẽdo sepe cõtra deũ iurando et male gratiando ipsum proximos ⁊ alios male diffamando Deinde confiteatur de pedibus suis cum quibus iuit ad loca inhonesta ⁊ prohibita sicut lupanar taberna et torneamenta.

¶ De septem peccatis mortalibus

¶ Postea cõfiteatur de septẽ pctis mortalibꝫ siue criminalibus ⁊ de radicibus eoꝝ De supbia ⁊ radicibꝫ suis. primo voluit supare maiores ⁊ despicere eq̃les et inferiores ⁊ fuit arrogãs dicens se habere ml'tas diuitias quas non habebat. etiã fuit cõtenciosus ĩpugnando veritatẽ magno clamore nec voluit esse obediens suo confessori nec mandatis eccl'ie. Item fuit presũptuosus credẽs plus scire et valere q̃ sciat vl' valeat. Seu si fecit bona publice ꝓpter laudẽ. vel si fuerit ingratus reddere gratias deo de beneficijs ꝑ eũ acceptis. Ac iactauit se hẽre multa bona ⁊ aĩcos magnos.

¶ De auaricia

¶ Primo fuit nimis cupidus ad bõa et honores huius mũdi ⁊ custodiuit diuitias suas curiose Ac expẽdit bona nimis parce. Item si fuerit simoniacus vendẽdo vel emendo spiritualia vel si prestitit ad vsuram pecuniam bladuꝫ vt videlicet recipiat lucrum vel seruitium. Item si furatus fuerit aliquid. si detinet aliena violenter.

De luxuria.

¶ Primo delectatur in ope carnali mẽte vel facto ⁊ sine ratione Item si cognouit carnaliter alienam mulierẽ vel consanguineã suã etiã de pollutione facta de die vel in nocte vigilãdo seu dormiendo. Item si cognouit propriam vxorẽ in puer=

pero aut in vigiliis seu i ieiunijs vl' in diebus solē nibus vel quando erat infirma corpore. Item si cōtra naturam masculus cum masculo vl' mulier cum muliere. vel in loco non ordinato

De ira seu rancore

Primo q2 voluit habere vindictaz de iniurijs vel factis vel dictis. Item non voluit indulgere rācorē nec expectare vindictam domini. Item si non tenuit rancorem contra aliquem. Item nō si tenuit pacientiam in aduersis Nec voluit refrenare animū suū sed voluit adimplere mala que non potuit sicut furtū vel homicidiū etiā q dilexisset qn̄q3 vt iude9 fuisset q̄ xpian9 z mortuus q̄ viuus

De gulositate

Primo bibit vel comedit vltra necessitatē seu comedit vl' bibit nimis auare siue comedit vel bibit ante horam etiam parauit cibaria care et superflue. Nec abstinuit se a cibo z potu dare paupibz et egenis Etiam tenuit mensā nimis longe. ac neglixit ieiunium propter ventrem.

De inuidia seu maliuolentia

Primo q2 habuit gaudium de damno aliorū z doluit de bono ipoꝝ Itē plures blasphemauit iniuste Item mouit discordias sepe inter amicos z coniugatos ac proximos Ac tacuit bonū alioꝝ nec voluit audire et referre laudem bonorum

De accidia et pigritia.

Primo fuit piger mane surgere ire ad ecclīam et missam audire. Itē fuit piger fragmēta colligere et ipa pauperibus dare. Itē maluit esse occiosus q̄ deū laudare seu bonū opꝰ facere. itē negligēs fuit bōa terre colligere ꝛ ipa debite seruare Nec fecit diligētiā de īuitando alios ad bonum opus faciēdum etiā negligens fuit se tenere honeste

¶ De decem preceptis.

¶ De primo nō credidit firmiter in deū nec amauit eū sup oīa vel nimis dilexerit vxorē suā filios seu filias. De scd̄o iurauit deū ꝛ sctōs sine necessitate ꝛ ꝙ iurauit sciēter. De tertio nō seruauit mādata nec festa nec abstinuit se a pctō. De q̄rto nō honorauit parētes naturales vel spūales: nec sāctā matrē ecclīam. De quīto si peccauit occidēdo vel nō iuuādo moriētes fame vel frigore. De sexto rapuit bona aliena vel cōsēsijt nec restituit iuēta. De septīo peccauit cognoscēdo vl' desiderādo mulierē alienā. De octauo dicit testimoniū falsū et mēdatiū ꝛ plures diffamauit. De nono cognouit vl' ꝯcupiuit vxorē ꝓximi seu eā subornauit De decimo ꝛ vltimo concupiuit seu rapuit bona vicini et ea custodiuit.

¶ De duodecim articulis fidei

Primo nō bene credidit in deū patrē. sꝫ credidit in sortilegijs sōnijs augurijs ꝛ īuocatōibꝰ demonū. de scd̄o non bn̄ credidit in filiū dei. s. dn̄m nr̄m

iesū xp̄z. de Tertio ꝙ fuit ꝯcept⁹ de spū sctō nat⁹
ex maria v̄gine/quarto ꝙ fuit crucifixus. de q̄nto
ꝙ tertia die resurrexit ex mortuis ⁊ ossibus suis
de sexto ꝙ ascendit ad celos sedet ad dexterā dei
p̄ris. de septīo ꝙ ipe iudicabit oēs ⁊ reddet vnicui
q̄ iuxta opa sua de octauo si bn̄ credidit ī tertiā
p̄sonā trinitatis. s. ī sp̄z sctm̄ de nono si bn̄ credit ī
sctām ecclesiā et facta ordinata p̄ eā. de. x. si bene
credidit ī sacramēto altaris ⁊ ꝙ digne sumēs sal=
uabit. de. xi. si credidit gn̄alē resurrectiōez futu=
ram in corpore et aīa. de. xij. si credidit ꝙ paradi
sus sit vita eterna et gloria beatorum.

¶ De septē operibus mīe temporalibus

Primo non dedit panē esurientibus nec cibū ⁊ de
bite custoditū. scōo nō dedit bibere sicientibus sal
tem aquā mūdā ⁊ recētē. tertio nō visitauit infir=
mos nec dignat⁹ ē īspicere eos. quarto non vesti
uit nudos nec cooperuit eis pudibūda mēbra. quin
to n̄ hospitauit paupes amore dei āt ꝓ sua pecu=
nia. sexto nō redemit īcarceratos nec voluit īter
cedere ꝓ ipsis. septīo non sepeliuit mortuos nec
procurauit ad sepeliendum eos.

¶ De septē operibus mīe spiritualibus.

Primo nō dedit cōsiliū petētibus vl' dedit maluz
cōsiliū ⁊ ꝑuersū. de scōo non docuit fidē ignoran
tibz. de tertio noluit dirigere deuiātes. de quar=
to nō dedit ꝯsiliū carētibz. quito nō plaxit dolo=

res pauperum. sexto nō orauit pro peregrināntibꝫ nec etiaꝫ pro laborantibus. septimo non effudit p̄ces nec dedit elemosinas pro fidelibus defunctis.

¶ De septem sacramentis ecclesie

¶ De baptismo si credidit ꝙ per eū relaxetur pena ⁊ culpa remittatur. de confirmatōe ꝙ̄ fecit eps. de in sacris ordībus īstitutis. de sacrificio misse seu hostie. de matrimonio qđ deꝰ īstituit. de facta penitētia et cōfessione. de extrema vnctiōe quibus nō adhibuit fidē rectā ⁊ verā nec recepit nec honorauit vt debuisset. Itē de ꝯfessiōe nō debite facta. Itē de penitēcijs nō debite ꝯpletis. Item de participando cum excōmunicatis.

¶ Tractatus de absolutionibus.

¶ Queritur q̇ p̄t absoluē rn̄det ꝙ deꝰ p̄ncipalit̄ naꝫ solꝰ deꝰ pctā remittit. scđo dn̄s papa seu suꝰ pnia rius p̄t absoluere penitentē ⁊ cōfitenteꝫ. Tertio ep̄s suū dyocesanū et nō aliū. quarto curatꝰ suū verū parrochianū absoluere p̄t. quīto quilꝫ p̄sbiter de licētia curati proprij vl' supioris. sexto religiosi p̄uilegiati sicut mēdicātes vel alij. septimo de casibꝫ papalibꝫ solus papa vel sui penitētiarij. octauo de casibꝫ ep̄alibus ep̄s absoluere pōt suum dyocesanuꝫ seu sui vicarij siue pniarij. nono oīs p̄sbiter p̄t absoluere penitētē ī articl'o mortis ab oībꝫ pctis q̇buscūqꝫ. decimo laicus p̄t absoluere penitētē ī articl'o mortis cū n̄ possit hēri secerdos

¶ Qui nõ dz absolui ⁊ cuiꝰ absolutio nõ valet

¶ Pmo cõfitẽs q̇ dicit se nõ velle vel nõ posse penitere. ſcdo nõ volẽs indulgere nec volẽs rãcorem dimittere. tertio nolẽs reddere inuenta cum sciat q̇ ea pdiderit. quarto nolẽs restituere furta vel damna p eũ facta. quinto nolẽs soluere debita sua cũ hoc bene possit ⁊ hẽat vñ. sexto adultꝰ ĩ quo nõ apparẽt aliqua signa ꝯtritiõis. septĩo ꝯfitens alteri ꝙ suo curato sine licẽtia eius vel superioris. octauo excoĩcatꝰ a canone vl' a iudice p sñiam latã. nono qñ pctm̃ ẽ reseruatũ cõfitẽs debet mitti ad supiorẽ. decimo obstiati ĩ pctõ sicut philhardi meretrix siue vsurarius tñ si ĩstãter reqꝛũt possunt absolui et pnĩa iniungi videlicet ꝙ hmõi pctã relinquãt ac furta inuenta etiam debite reddant et cõfessoꝛ debet eis dicere ꝙ si non talis absolutio modicum valet vel quasi nichil.

¶ Casus multum vtiles circa absolutionem Dubitatur vtrũ mutus vl' surdus siue lesus possit cõfiteri per signa vl' scripta tradẽdo confessori. dicit̃ ꝙ sic. Et si aduena quod cõfitetur in suo ydiomate si debeat absolui. Respõdet̃ ꝙ sic licet confessoꝛ non intelligat. Si infirmus confitet̃ aliquod peccatum reseruatũ vtrum absolui debeat dicit̃ ꝙ sic iniũgendo ei ꝙ si cõualescat deo concedente faciat se absolui per supioꝛem. Utrũ confitẽs sanus de casu reseruato possit absolui de illo

peccato per simplicem capellanum. Respondet
si est remotus a curato tali potest absolui et pre=
cipitari q se faciat absolui per superiorem cũ po
terit. Utrum excommunicatus sanus excommu
nicatione maiori absolui possit per simplicem sa
cerdotem de peccatis suis. Respondetur q de=
bet prius absolui ab excõmunicatione et postea
absoluetur de suis peccatis. &c.

Finis est. Laus deo. Amen

Fides
Ficit